

ABONAMENTE:

Lei 600 pe an, plătit în avans
 pentru bănci, cafenele, în
 instituțiile particulare
 și publice lei
 străinătate

Onor Palatul Cultural
 Arad



Inscripții
 sub nr. 8, Tribunalul Arad
 Administrator:
 MIHAIL R. CRISTESCU

DIRECTOR:
 CONST. I. ȘTEFANESCU
 REDACTOR-ȘEF:
 ALEXANDRU N. PAVLOVICI
 REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII
 TIMIȘOARA
 I., Piața Lenau 3, Tel. tipografiei 14-14
 A R A D
 Str. Vasile Goldiș 5 — Telefon 16-78

M. S. Regele și scriitorii

Istoria civilizației omenirii ne arată în decursul vremii că arta nu înflorește la un popor decât în epocile de liniște și prosperitate.

Atunci poezii și artiștii găsesc răgazul necesar pentru creație.

E destul să amintim domnia lui Ludovic al XIV, — acea epocă de aur, care a dat cei mai mari scriitori ai Franței.

Poporul românesc, bătut de toate urgiile trecutului a găsit abia în ultimile decenii liniștea necesară pentru producerea operei de artă.

De câțiva ani, mai ales, concomitent cu îmbunătățirile aduse în celelalte domenii de producție ale țării, se simte și o oarecare liniște în viața noastră, datorită înaltului imbold al Suveranului.

Dacă ne referim la literatură și la mănușorii de condei vom vedea că numai în anul acesta s'au acordat numeroase premii literare și anume:

Premiul Național de literatură precum și al Fundațiilor Regale, în valoare foarte mare de câte o sută de mii de lei, premiile Academiei Române, ale Societății Scriitorilor Români și altele.

În afară de aceste răsplătiri, scriitorii au mai obținut și alte avantaje.

Acum doi ani, la „Ziua Cărilor”, în fața M. S. Regelui, li s'a promis scriitorilor locuințe și într'adevăr câțiva membrii din Societatea Scriitorilor Români ieșiți la scriș, au devenit proprietari în Rap. București.

Mulțumită tot M. S. Regelui de câțiva ani și ișitorii scrisului se pot recrea în fiecare vară în Căminul Regal dela Buzeni, unde găsesc întreținere completă.

Deasemenea și la Castelul dela Sâmbăta de Sus.

Astfel, în mijlocul naturii, departe de aglomerația asurzitoră a Capitalei, poezii găsesc mediul prielnic pentru inspirație, refăcându-și forțele după un an de muncă pe terenul spinos al scrisului.

Dar ocrotirea regală nu se oprește aici.

Suveranul, pe drept cuvânt, numit Voievodul Culturii, a înțeles că soarta scriitorului este strâns legată de răspândirea gustului pentru cetit.

Anul acesta sărbătoarea cărții s'a făcut cu un fast deosebit, dându-se astfel în mod oficial o mai mare importanță operei și autorilor.

În felul acesta s'a creiat în public o propagandă pentru carte, ridicându-se prestigiul scriitorului și scrisului românesc.

Suveranul Angliei, complet restabilit, pleacă Marți la Paris

LONDRA, 18. — După maladia suferită de Regele Angliei s'a restabilit.

Starea sănătății îi va permite în cel mai scurt timp reluarea ocupațiilor obișnuite.

O vizită de o zi în tabăra premiliară dela Banloc, județul Timiș-Torontal

De dimineața până seara se lucrează de zor sub privirile cercetătoare ale comandanților destoinici și convingși de rostul sublim al muncii prestate în interesul comun — Pescăria și orezăria regală depe valea Bârzavei —

E ora cinci dimineața... Soarele, nu de mult apărut la orizont, înălțat de două sulji pe cer, aurește în pulbere de raze plopi tremurători. Plantonul, cu pușca pe umăr, pășește încet și socotit și la un moment dat, uitându-se la ceas, dădu deștep-tarea, prin repetate semnale de fluier. Abia coborât din tren în gara modestă, dar curată a gării Banloc, străbătând o splendidă alee de plopi, fără soj, pare-mi-se, am ajuns la tabăra de muncă pentru folosul obștesc, a premilitari-

Incepe munca, se lucrează de zor...

După un scurt program de educație fizică, băieții au luat ceaiul și adunându-se în coloană de marș, cu instrumentele pe umere, au pornit cântând spre locul de muncă.

Terenul de activitate a tinerilor premilitari e o stradă largă, din centrul comunității, care se prelungeste dealungul zidului ce îngrădește parcul Castelului Regal și care simte vădit nevoia reparațiilor făcute de brațele vâjoase și iscusite ale tineretului nostru studios.

Studentii Echipei Regale au întocmit pianurile nevelării, trasând prin linji și sfori întinse, locurile destinate șanșurilor.

Soarele își urma calea pe cerul fără de nici un nor...

Premilitarii desbrăcați de costume lucrau de zor...

Tărâcoapele spărgeau pământul, lopețile curățau ce era de prisos, hârlețele nivelau, dând formele prescrite întru atingerea rezultatului unei munci atât de harnice...

Astfel s'a lucrat până la orele 11 a. m. Soarele începu să dogorască fierbinte...

Corpurile bronzate ale harnicilor băieți, se îndoiu miadlos sub povara muncii.

Șanșurile, strălucind sub luciul pământului proaspăt, se aliniau impecabil, dând dovada dibăciei manuale a tineretului intelectual și pe cea a rațiunii instruite a comandanților destoinici și

lor din județul Timiș-Torontal, situată în imediata apropiere a satului și a Domeniului Regal, tocmai în momentul când cele zece corturi trăiau din plin febrila descătușare din mrejele binefăcătorului somn de o noapte petrecută sub cerul liber.

Se auziau vorbe nedeslușite, răsete înfundate...

Dodată, foile corturilor se dăduseră la o parte și de după ele apărură tinerii premilitari în jinuta de gimnastică bine dispuși.

convingși până în străfunduri de rostul sublim al muncii prestate în interesul comun.

Deși au muncit din greu, tinerii premilitari se întorc spre sediul taberei în aceeași ordine exemplară și cu cântecul

La pescăria și orezăria regală

Obicinutul semnal de fluier chiamă premilitarii din nou la adunare.

Coloanele, impecabil alniate, stau nemșcate în fața dlui comandant Lt. Vlăduț.

Felicitându-l pentru strălucitele rezultate, date în cursul dimineții, dl Lt.-Colonel Haica, anunță că tinerii premilitari vor pleca să viziteze pescăria și orezăria regală, situate pe valea Bârzavei.

Rer și liniștite, în cadență, plotoanele străbat drumul spre țința anunțată.

În trecere prin satul Soca și prin pădurea Domeniului Regal, dl Lt. Vlăduț a dat o serie de explicațiuni interesante asupra istoricului locurilor și a bisericii din comună.

După o oră și jumătate de drum, ajunși la destinație, tinerii premilitari ascultă atent explicațiile unui intendent al pescăriei regale și privesc atent bazinele în care ierneză peștele, trecând apoi la lacurile de vară și vizitând în fine încăperile unde se pregătește transportul peștilor prinși.

O mare admirație produce plantațiile de orez.

Terenul imens de cultură, e împărțit în dreptunghiuri mari de câte un jugăr, printre ele străbătând canalele de apă curgătoare.

Plantele verzi de orez, care anul acesta prezintă o frumoasă dezvoltare, stau în apa adâncă de trei sferturi de metru, numai acest mediu aquatic prindându-l...

Marș libelulele aquatice zboară din plantă în plantă, evidențind un frumos contrast între verdele gingaș al plantelor de orez și violetul aripiilor lor.

Grupul de curioși a trecut apoi la moara de decorticat, curățat și lustruit boabele de orez.

La orele 6 și jumătate, veseli, premilitarii părăsesc în urale, orezăria regală,

veșnic pe buze...

SE SERVEȘTE MASA

În acest timp, la bucătărie, e forfoteală mare.

Cortul de serviciu își dă toate silințele să fie la înălțimea chemării lui și să satisfacă pe deplin cerințele alimentare ale camarazilor.

Și aci se relevă din plin, cea mai desăvârșită ordine, curățenie și o exemplară diviziune a muncii și a executării serviciului.

La orele 12 jumătate, toate trei plotoane, după ce fac cruce și rugăciunea se așează la masă.

Dela orele 2 la 4 p. m. e repaus și odihnă obligatorie.

Tinerii băieți, trântiți pe saltele, scriu celor ce le sunt dragi s'au își odihnesc trupurile obosite de povara muncii voluntare, prestate cu neașteptată tragere de inimă.

mulțumind frumos pentru folositoarele cunoștințe astfel câștigate.

O BAE BINEVENITĂ

Dl Lt.-Colonel Haica, știind de minune să îmbine utilul cu plăcutul, a admis sub stricta, dar părintească dsale supraveghere, facerea unei băi de reîmprospătare în undele răcoroase ale Bârzavei.

Sus pe cer, soarele luase drumul spre asfințit.

Ca și el, plotoanele, satisfăcute, atât truște, cât și sufletește, străbătură cu aceeași voce bună valea Bârzavei, pădurea și drumul dintre holdele aurii...

Cina a decurs după aceeași ritual creștinesc.

La orele 21 (9 seara) s'a dat semnalul stingerei.

Tinerii premilitari se retrag în corturi. O vreme se mai aud glasuri răzlețe, șoșote, câte o răbufnire de râs.

Apoi, totul amuțește, totul intră în liniște.

Noaptea domnește maiestuoasă asupra taberei premilitare din comuna Banloc, județului Timiș-Torontal.

Pe cerul înstelat, impunătoarea lună plină răsărise gaibena de după copaci, urcând încet pe bolta minunată.

Plantonul, tăcut și grav, se plimba printre corturi, veghind în postul de răspundere ce i-a fost încredințat.

O bufniță spornică hula încetisor în plopii emaliați de argintul lunii ferme. cate...

Departee, în văzduh, o talangă, suna duios ca o rugăciune a sufletelor tinere-lor vârstare, stâipi viitorii, solizi și mândri, ai patriei noastre, cari se odihneau după o zi de muncă asiduă, prestată pentru țară și Regele Iubit...

TITI CAPEȚIANU

Cinematografe

SCALA: Max Schmelling-Dudas Neuhaus-Benport și Femeile vesele cu Magda Schneider.

CAPITOL: Absențe nemotivate cu Gusti Huber, Hans Moser și Theo Lingem.

APOLLO: Robiusion Crusoe în inula misterelor, partea II-a.

RIVOLI: Dick Foran, cowboy-ul cu vocea de aur, în Primejdie de moarte.

CORSO, Cinematograf de premiere ARAD
TELEFON 20-65

Program dublu:

Numai un comedian

Premieră!

cu

Rudolf Forster, Christl Mardayn, Hans Moser, Hilde v. Stolz și Paul Wegener.

II.

Singur la nevastă

cu Repriză!

Heinz Rühman, H. Söhnker, W. Fütterer, Heli Finkenzeller.

Jurnal. Platon deseis. Prețuri reduse.

Reprezentății: orele 4, 6 și 9:30

Cinema Central Arad

Reprezentății: 4, 7:15 și 9:30 seara

FANNY ELSSLER

mare dragoste a ducelui de Reichstadt

In rolul principal:

Lilian Harvey
secondată de Roif Moebius,
Paul Hanffmann, Willy Birgel.

Un imn al dansului, al muzicii al trumuseții și al iubirei!

Programul următor:

Omul care prezice moartea

Film senzațional cu:

Achim Tamiroff, Marian Marsh,
Genevieve Tobin

URANIA, Arad

Cinematograf de premiere
Telefon: 12-32

Două filme premiere!

„Ultimul sărut al D-nei Cheney”

„ultima aventură... ultimul sărut pătimas și dincolo razei unei vieți noi...”

Joan Crawford, William Powell, Robert Montgomery

„Diigența însângerată”

Cea mai nouă și cea mai teribilă aventură a celebrului

Dick Foran

Reprez. dela 4 în continuare.

Vine: Triumfu artei cinematografice franceze

„Metoda eternă

cu FERNAND GRAVEY, care după acest rol sugestiv a fost invitat în Hollywood

RADIO

Marti, 19 Iulie 1938

RADIO-ROMANIA RADIO-BUCURESTI

6.30: Deschiderea emisiunii, Gimnastică ritmică, Radio-jurnal, Concert de dimineața (discuri), Sfaturi gospodărești și medicale, 7.45: Inchiiderea emisiunii, 13.15: Ora, Culturale, Sport, Cota Dunării, 13.25: Concert de prânz, 14.15: Ora, Mersul vremii, Radio jurnal, 14.30: Muzică slavă (discuri), 15.20: Publicații, Actualități străine, Radiofonice, 19: Ora, Mersul vremii, 19.02: Posta tehnică, 19.17: Portrete de compozitori.

UNIVERSITATEA RADIO

20.15: Sporturile de apă la sate și plaja satului, de Apostol Culea, 20.30: Poem de Chausson (vioră), 21.15: Ingrijirea diuților la copiii mici, de Dr. I. Uleia, 21.30: Concert de seară, Orchestra de salo Radio, dirij. de Const. Bobescu, 22.45: Concert de noapte al Orchestrei Frații Stănescu, transmis dela Restaurantul Presei, 23.45: Jurnal pentru străinătate în limba engleză.

Șezătoare culturală

Sâmbătă, 23 Iulie 1938 la orele 21, se va ține în sala de festivități a Școlii superioare de comert, pentru băieți

O șezătoare culturală

dată de artiști
TEATRULUI LIGII CULTURALE
de sub președinția dlui profesor
NICOLAE IORGA

In frunte cu:

D. d. Ion Foșeneanu și Nicolae Făgălaru.

Prețul cerealelor

Luni, 18 Iulie 1938

Grâu: de 75 kgr. 580 lei; de 76 kgr. 585 lei; de 77 kgr. 590 lei.

Porumb: 320 lei.

Orz: 580 lei

Ovăș: 470 lei

Făină: „0” 1080 lei; „4” 1000 lei; „5” 950 lei; „6” 900 lei.

Tărâțe: 385 lei.

Semințe de dovleac: 690 lei.

Semințe de floarea soarelui: 540 lei

Farmacii de serviciu

Marti, 19 Iulie 1938

CETATE: Kun, Str. Alba Iulia, tel. 1228.

FABRICĂ: Șarpe, Piața Traian te-342.

ELISABETIN: Merkle, str. Miron Costin, tel. 909.

IOSEFIN: Crăciun, Piața General Dragalina, tel. 1865.

Farmacile: E. Panajoth din Fratelelia și Kövary-Chioreanu, din Mehala au serviciu permanent.

ARAD

Danciu, Piața Mihai Viteazu

Vojtek, B-dul Regina Maria.

Berger, G-ral Coandă.

Bernath, lângă Gara C. F. R.

Pleacă Ion Lupaș, dela Gloria...

Sportul arădan a dat fotbalului din țară, și străinatenenumărate vedete, dintre care, unele au devenit celebri tăți continentale. Publicul le cunoaște atât de bine că nu mai este necesar să cităm nume.

Adevărată pepinieră de jucători, Aradul a trebuit, totuși, să se consoleze cu amintirea numelui lor, fiindcă toți au plecat de îndată ce au atins o clasă ridicată de joc.

Din cauză că Aradul nu a putut oferi marilor jucători condițiuni satisfăcătoare de existență, pentru mai târziu era și natural ca vedetele să-și caute aiurea asigurarea bătrâneții.

Din aceleași cauze, astăzi ne părăsește un alt mare nume, jucătorul Ion Lupaș, excelentul mijloc-ștâng al Gloriei.

Plecarea lui ne trezește înă cele mai mari regrete — cum nu s'a întâmplat atunci când ne-au părăsit alte nume mai sonore azi în viața sportivă, pentru că Ion Lupaș este un autentic cavalier sportiv, cel mai loial și disciplinat, cel mai conștient și muncitor din câți ne-au părăsit în ultimii ani.

Gloria a jucat, adeseori, partide dramatice, când s'au produs unele incidente destul de însemnate — care înă nu l-au înduplecat pe acest tânăr jucător să se preteze la atitudini nesportive, menținându-se mereu pe aceeași linie de subrietate și elegantă.

De aceea, Ion Lupaș a fost cel mai răsfățat și respectat combatant al Gloriei, eucerindu-și pretutindeni admirația acestor rari calități sorma mare și constantă de joc a aceluia care pleacă pe alte meleaguri, va pricepe ori cine de ce Ion Lupaș lasă unanime

regrete printre arădani, acum când se duce la Ploiești, unde își va croi destin și va cunoaște, neîndoios adăvărata sa glorie de mare maestru.

Ion Lupaș pleacă din Arad ca să fie mai aproape de universitatea de capitală, fiind student în drept, pe truce odată și odată — gloria de jucător trece în noianul amintirilor, ca cere fostelor vedete să-și găsească altă sursă de existență. Este momentul când numele admirate — trebuie să se resemneze cu amintirea zilelor de altădată...

Din nefericire, Gloria nu poate oferi foștilor ei jucători asemenea condiții de existență, astfel că plecarea lui Ion Lupaș este firească și er aplicabilă.

Dar peste aceste considerațiuni, cum spuneam și mai sus, plecarea lui înă înduioșează, pentru că nu-l vom mai putea aplauda, la toamnă, apărând arena de pe malul Mureșului — să apere cu dărzenia lui caracteristică culorile dragi nouă ale Gloriei.

Și când va mai apare, totuși, ne va fi adversar, dar loial și tot atât de conștient ca și până azi.

Asta așteaptă arădani dela gentilemenul sportiv care a fost întotdeauna bunul nostru prieten Ion Lupaș.

Cu aceste cuvinte de despărțire mărturisite cu sincere păreri de rău sportivii arădani îi urează aceluia care ne părăsește — mult noroc și succes în noua sa carieră de jucător echipei Tricolor CFPV, din Ploiești.

Pleacă Ion Lupaș, dela Gloria.

Marea echipă arădană n'are noroc cu propriii ei fii...

Ion I. Pogana

Football

Ferencváros—Ripensia 4:1 (2:0)

Matchul a decurs pe un timp admirabil pentru foott-ball, disputându-se la Budapesta, în fața a 15.000 spectatori, sub arbitrajul dlui Dattille.

Deși a făcut o impresie neașteptată excelentă, Ripensia a fost silită să cedeze cu trei goaluri diferență, scorul fiind peste așteptări de sever.

Rapid—Genova 93 2:1 (1:1)

La București, în fața a 20.000 de spectatori, arbitrul fiind cehoslovacul Vogel, s'a disputat matchul Rapid—Genova 93, terminat cu victoria echipei române.

Rapid a furnizat o partidă magistrală, însă cu toate că a dominat în cea mai mare parte a matchului, nu a putut recupera terecul pierdut la Genova, din cauza neșansei și mai ales pentru motivul că italienii au ținut din capul locului să păstreze rezultatul.

Echipele au fost compuse după cum mează:

Rapid: Rădulescu — Wetzer, Rosuleți — Vintilă, Rășinariu, Rafineszky Bogdan, Moldoveanu, Auer, Berăth Cuedan.

Genova: Agostini — Genta, Birelli — Ferrazolo, Bigogno, Vigliolo Arcari, Moresli, Bertoni, Scarabello, Caneu.

Nu mai faceți voiajul la Jaffa!

„Nu mai găsi toate siropurile originale, ca: Ananas, banane, grape-fruits, pomme-granats și portocale, la:

Depozitul din Arad pentru băuturi de Jaffa

„E S B A” Arad, Str. General Berthelot 8.

LA ORADEA

folosiți hotelul și băile

RIMANOT

Apă caldă și rece la orice oră, calor tot confortul. Curățenie exemplară. Băi aburi, cadă și bazin. Coafor, masaj pedicură telefon 147. Autocar în gară toate trenurile. Prețuri exemplar de red

Morăritul, industria satelor

Importanța economică și socială a morăritului Un prim pas în industrializare

Reforma agrară, făcută imediat după încetarea marelui războiu cu împărțirea pământurilor la săteni, a avut o importanță repercursiune asupra întregii vieți economice a satelor noastre. Această repercursiune, dată fiind natura așezării și proprietății pământurilor, nu s'a simțit, în bunele ei rezultate, până acum. În adevăr, satul românesc a trecut

printr-o foarte lungă și dureroasă perioadă de neatenție din partea autorităților sub a cărei oblăduire și îngrijire cădea.

Acum în urmă, odată cu noua așezare a țării, satul a început să constituie principala preocupare a conducătorilor noștri, rezolvându-i-se nevoile, cercetându-i-se năzuințele și aspirațiile.

Morăritul, industrie proprie satelor

Înainte de războiu și deci și de împărțirea țării, țărani noștri, cari luau în dijmă la boier, cultivau nu numai porumb.

Hrana de căpățenie a satelor din regiunile Regatului mai ales o constituia principală mămăliga.

În legătură directă cu producția, și dezvoltarea morăritului, în țară funcționau mori arhaice, mișcate de mână, sau mai târziu cu forța motrică a locomobilelor boeresti.

Odată cu împărțirea țării, fie pentru consumul propriu, fie pentru vânzare, sătenii au început să semene pe terenurile lor de pământ, grâu.

Producția de grâu mărindu-se și lărgindu-se și cuantumul de consum, industria morăritului trebuia să se dezvolte.

Cu ajutorul fabricanților de mașini pentru morărit, cari au dat credit lung mașinilor perfecționate de curățat făină, morile sătești au început să capete viață. Valțurile au luat locul pietrelor rudimentare.

Mașinile de cernut au înlocuit vechile site, dând astfel posibilitatea sătenilor să aibă o făină foarte bună și să întrebunțeze țărâta rămasă în cantitate.

PENTRU SĂNĂTATEA SĂTENILOR

Până acum, singurul lucru bun și de

real folos ce s'a făcut pentru sănătatea obștilor țărănești, este introducerea morilor moderne la sate.

Prin această mică industrie nu s'a ridicat numai viața economică a satelor, ci s'a dat un aport mare și îmbunătățirii sănătății publice.

Moara funcționând în sat, țărânul nu mai era nevoit, să meargă o mare cantitate de grâu sau porumb în oraș, pe care apoi s'o depoziteze pe truca după puțin timp, făina să fie încinsă sau alterată.

Din contra, astăzi săteanul măcină cantitatea de grâu sau porumb, necesară consumației familiare, pe o perioadă scurtă de vreme, înlăturând astfel și toate boalele provenite din alterarea sau încingerea făinei.

Iată cum morăritul la sate poate avea repercursiuni sociale de nimeni bănuite.

MICI CENTRE INDUSTRIALE

În actuala conjunctură socială, când la sate sunt o sumedenie de brațe disponibile pentru muncă, ar trebui ca moara să devină un mic centru industrial al satului.

Pe lângă măcinatul propriu zis, moara satului mai poate fi întrebuințată, prin adăugire de mașini speciale, pentru formarea materialelor prime din plantele oleaginoase, pentru transformarea inului și cânepei în fuioare, pentru pieptănatul,

scărmanatul și torsul lănei, etc.

Prin formarea de mici centre industriale în satele noastre, viața economică și socială a acestor nuclee, se va ridica în scurtă vreme la un standard cu totul nou pentru noi.

Dealtfel către această simțită îmbunătățire, tînde întreaga acțiune a guvernului, începând făcându-se prin acordarea de credite ieftine și de lungă durată.

Satul românesc trăește astăzi într-o perioadă de vădită transformare în bine și aceasta se datorește în primul rând Majestății Sale Regelui Carol al II-lea, pe drept numit de popor și Regele plugarilor.

Reglementarea comerțului exterior

BUCUREȘTI, 18. — Din cauza disponibilităților — reduse — de import pentru țările cu valută forte, direcțiunea reglementării comerțului exterior va rezolva pentru trimestrul al treilea, întâi situația importului din alte țări.

Importul de articole vamale care nu va putea fi acordat din țările cu devize forte va fi dirijat în spre țările cu devize slabe.

În ce privește situația țărilor cu valută slabă se pare că nici în trimestrul al treilea nu se vor putea acorda cote integrale de import. Totuși se știe de pe acum că din cauza neîndeplinirii condițiilor cerute de direcțiunea reglementării comerțului exterior, aceasta va proceda la radierea cotelor de importuri la o mare parte din importatori.

Conferința experților navali ai Înțelegerii Balcanice

ATENA, 18. (Radio). — Conferința experților navali ai Înțelegerii Balcanice și-a început lucrările sub președinția amiralului Sakelariu.

Ședința consiliului superior economic

BUCUREȘTI, 18. — Vineri seara s'a întrunit consiliul superior economic, aprobând textul definitiv al orientărilor generale care urmează să fie date publicității zilele acestea, pentru a fi discutate pe larg de cercurile interesate.

INTÂMPLĂRI ȘI FAPTE DIVERSE

Furt. În ziua de 17 Iulie a. c. dl Morgan Ștefan, domiciliat în Strada Fröbl Nr. 8 a reclamat poliției că autorii necunoscuți i-au furat mai multe obiecte în valoare totală de 4000 lei, introducându-se în locuință, în lipsa lui de acasă, pe o fereastră care era deschisă.

A spart geamul. În ziua de 17 Iulie a. c., a fost înaintat poliției, individul Francisc Szinmocsak, din strada Timon Nr. 17, pentru faptul că fiind beat a spart un geam al fabricii de tutun.

S'au întocmit cuvenitele acte de dare în judecată.

Bătăș. Cărlumaru Nicolae Lorincz, a fost bătut în localul său din strada Rosetti Nr. 16, de către frații Dimitrie și Liviu Iacob, împreună cu N. Cadaru, în timp ce aceștia făceau un chef în după amiaza zilei de Duminecă, 17 Iulie a. c. Cazul se cercetează.

Contravenție. În dimineața zilei de Duminecă 17 Iulie a. c. a fost predată gării CFR. Timișoara „Domnița Elena”, pentru identificare, dna Rozalia Tigarmă, cu domiciliul declarat la „Industria Lănei”, pentru faptul că a călătorit cu trenul cu bilet în neregulă.

Furt. În ziua de 17 Iulie a. c., la orele 4 p. m., în localul „Cau”, dl S. Faur, funcționar, fiind turmentat de băutură, i s'a furat din buzunar suma de 24.000 lei, de către Reghina Adalbert, în complicitate cu doi cheineri.

Sinucidere. În noaptea de 16 spre 17 Iulie a. c. Individul Viliam Kaborik, din strada Filomelei Nr. 33, s'a sinucis prin strângerea gâtului.

Cadavrul a fost transportat la morga cimitirului din circ. IV-a.

S'a făcut autopsia s'a autorizat înmormântarea nefiind bănueli de crimă.

ARAD

Noul șef al serviciului sanitar al orașului. — În locul de șef la serviciul sanitar al primăriei, devenit vacant în urma plecării drului Vasile Cucu, va fi numit d. dr. Romuald Coticăiu, medic de circumscripție în Săvârșin.

Ghinionul unui condamnat. — Petru Hayer, fost agent de asigurări în serviciul societății Franco-Română, a fost condamnat înainte cu câteva săptămâni la o lună închisoare, 2000 lei amendă și 13.012 lei despăgubiri față de societate.

Impotriva sentinței a făcut apel, dar înainte de dezbaterile acestuia l-a revocat și a înaintat o cerere prin care arată că delictul comis cade sub prevederile unui decret de amnistie și de grațiere.

Instanțele judecătorești au stabilit că în cazuri similare grațierea și amnistia nu se aplică astfel că a dispus arestarea lui.

Exerciții de apărare pasivă. — Pe teritoriul gării locale echipele de ceferiști au organizat un exercițiu de apărare pasivă.

Exercițiul a fost executat în două etape. Una la orele 4 jumătate, cu o durată de 30 minute și a doua, la orele 9 jumătate, având o durată de aproape un ceas.

S'au făcut exerciții de semnalizare, salvarea a gazatilor, purificarea terenurilor gazate, repararea stricăciunilor provocate de bombele avioanelor dușmane, ridicarea rănitilor, etc.

Exercițiile au fost admirabil executate, ceferiștii dovedind o pricepere excepțională.

Conducerea exercițiilor au avut-o dnii cap. aviator Nicolae Priscu, dr. Ioan Golea, medic căpitan, cap. Nichita Pascu, ing. Octavian Ambrus și d. inginer Toma Șerbănescu, dela inspectia CFR. Arad.

Desvoltarea turismului, în România

Se vor construi numeroase case de adăpost

Drumeteia, despre care Bucura Dumbrava a scris pagini atât de calde și atât de dorate, este în țara noastră de-abia la început.

„Oficiul Național de turism” și-a impus omovarea acestei frumoase preocupări și se află în clipele de față, în plină caminie creatoare.

Pornind dela justul punct de vedere că turismul este aproape o artă, care are, ca orice artă, nevoie de un cadru cât mai îngrijit, eșantimentul nostru pentru propaganda turismului în România a terminat un program plan de construcții turistice pentru anul în curs.

Astfel, în munții Rodnei (pe versantul maramureșean), se va începe:

1. Construirea unei case de adăpost pe vârful Pietrosul Mare (2305 metri), cel mai impunător masiv din Carpații orientali și către care se îndreaptă cu deosebit dorul de a se cățăra și de a vedea „sus”, al alpinistilor.

2. Construirea unei case de adăpost la poalele Izei, singurul râu din țară care are un drum subteran aproape 8 Km., formând numate peșteri, în cari argintul stalactitelor alcătuiește tablouri feerice.

3. Construirea a trei garaje pentru automobile (alături de cabana „Touring Club”-ului), pe vârful Prislopului, la o altitudine de 1414 metri.

4. Această cabană face legătura cu stațiunea Doruș-Vatra și Câmpulung-Bucovina.

5. În Carpații păduroși, se va începe:

1. Construirea unei case de adăpost, la altitudinea de 1678 metr.

2. Construirea unei case de adăpost pe

cea mai frumoasă vale din Maramureș: „Valea Răului”, lângă faimosul izvor mineral „Suligul”, — vale care va putea deveni, astfel, o importantă stațiune climaterică, cu bune efecte curative.

În munții Vulcaniei, se va începe:

1. Construirea unei case de adăpost pe vârful „Tiganul”, la altitudinea de 1232 metri.

2. Construirea unei case de adăpost pe masivul vulcanic „Gutimul” (1414), în colaborare cu „Touring Club-urile din Satu-Mare și Maramureș, precum și cu societatea „Fönix” din Baia-Mare.

Această casă de adăpost va fi construită în beton armat.

În același timp, la Brașov, se studiază posibilitatea construirii unei linii pentru un funicular, care ar urma să facă legătura prin văzduh între marginea orașului și muntele Postăvarul.

În felul acesta va fi depășit și gândul Bucurej Dumbravă, care nu și-ar fi putut închipui că va veni și timpul când drumeteia se va face nu numai cu alpenstock-ul și bocancii, pe drumurile de piatră și pământ, ci și pe sus, prin aer, la întrecere cu vulturii și cu vântul...

S'a deschis

grădina de

vară

„Terminus”

Cu program

complet nou

Mișcarea demografică a municipiului Timișoara, în luna Iunie 1938

— Excedent natural și record la căsătorii —

În luna Iunie 1938, s'au născut pe teritoriul municipiului Timișoara 126 băieți, dintre cari 108 localnici.

Au decedat în aceeași perioadă 104 băieți, dintre care numai 89 localnici.

Dintre cei născuți din părinți având domiciliul în altă parte 13 sunt din județul acesta, 1 din Muntenia și 4 din alte județe ale Ardealului și Banatului.

Dintre cei decedați din alte părți 8 sunt din județul acesta, 4 din alte județe ardeleno și bănățene, 2 din Oltenia, 1 din Muntenia și 1 din Jugoslavia.

Luna Iunie a anului curent deci una dintre rarele luni, când mișcarea demografică a orașului nostru se încheie cu un excedent natural de 19 suflete.

După sex s'au născut 80 băieți și 46 fetițe, dintre cari 17 nelegitimi, 4 recunoșcuți de către tatăl lor natural, iar 105 legitimi.

După naționalitate, nou născuții sunt 42 români, 40 maghiari, 31 germani, 3 sârbi, 7 evrei, 2 țigani și 1 de alt neam.

Dintre copiii nelegitimi sau recunoșcuți de tatăl lor natural 7 au avut mamele sub 20, 6 cu mamă între 20—24 ani, 3 cu mama între 25—30 ani, 3 cu mama între 30—34 ani, iar 2 cu mama între 35—40 ani.

După sex, cei decedați, au fost 57 bărbați și 47 femei și anume 9 copii legitimi sub 15 ani, 4 nelegitimi în aceeași vârstă, 1 recunoscut, 23 necăsătorii, 35 căsătorii, 30 văduvi sau văduve și 2 divorțați.

Dintre copiii decedați 11 au fost

sub 1 an, unul dintre 1—4 ani și 1 între 5—10 ani, iar 5 decedați au trecut limita de 84 ani.

După naționalitate au decedat 23 români, 31 maghiari, 31 germani, 4 sârbi, 10 evrei, 3 țigani și 2 de altă naționalitate astfel încât raportând decesele la nașteri excedentul natural pentru diferitele elemente etnice se prezintă după cum urmează: + 19 Români, + 9 Maghiari, 0 Germani, - 1 Sârb, - 3 Evrei, - 1 Tigan și - 1 de alt neam.

Dintre cei nou născuți din părinți din altă parte cu domiciliul 10 au fost români, 2 maghiari, 5 germani și un evreu, iar dintre cei decedați, având domiciliul în altă parte 6 au fost români, 5 maghiari, 3 germani și unul de alt neam.

Luna Iunie, a fost o lună record a căsătoriilor, contractându-se în fața oficiului Stării Civile 93 de căsătorii, față de 56 căsătorii din luna Ianuarie, cea mai săracă în căsătorii și față de luna Aprilie cu 86 căsătorii.

Dintre mirii celor 96 căsătorii contractate 10 au fost văduvi, 10 divorțați și 73 necăsătorii, iar dintre mirese avem 5 văduve, 12 divorțate și 74 necăsătorite.

După neam au fost români 27 miri și 26 mirese, maghiari 21—21, germani 27—29, Sârbi 3—2, evrei 14—13, bulgari 1 mireasă, de alt neam 1 mire și 1 mireasă.

E interesant de știut, că au obținut cetățenia română prin aceste căsătorii 7 bărbați și 13 femei fără cetățenie, 1 germană, 1 poloneză și 1 jugoslavă.

BOX

Matchul Muntenia—Banat s'a terminat cu victoria oaspeților

Matchul programat pentru orele 9 a început la orele șase, astfel că neryul publicului destul de numeros, au fost puși la grea încercare.

În matchul de deschidere am văzut păreră Oenariu—Hesler, în care Oenariu a dovedit reale calități și a câștigat pe merit. Al doilea match de deschidere s'a terminat cu victoria prin k. o. a lui Basch în contra lui Bredeanu.

VICTORIA LUI INDRU

Reșitanul a fost categoric și a învins datorită tehnicii și rutinei sale superioare. Adversarul său, Tutuianu, nu a excelat decât prin acțiuni nereglementare și prin apărarea disperată.

În limitele categoriei cocoș Ciocan (CAMP) și Tudose dispută o partidă vehementă. În prima repriză adversarii par egali, dar în a doua și în special a treia Ciocan ajunge în superioritate categorică. Totuși se dă decizie în favoarea lui Tudose. Bineînțeles publicul nu se împacă cu această greșală și demonstrează răsunător.

CHILIE CÂȘTIGĂ ÎN CONTRA LUI POPA

Campionul „Micii Înțelegeri” a corespuns așteptărilor, deși a făcut impresie mai slabă decât în trecut.

Partide dintre Savici și Mănescu începe cu tatonări. În repriza a doua Măne-

scu este trimis la pământ, apoi începe să lupte nereglementar. În repriza a treia Savici trimite din nou la pământ pe Mănescu, printr-o lovitură plină în „plex” și nu se ridică decât după șase secunde. Savici continuă, Mănescu este trimis din nou la pământ dar de data aceasta juriul intervine, și excelează printr-o nouă decizie eronată, căci Savici este descalificat pe motiv de lovitură joasă.

După prima repriză de tatonări, în a doua Krauser este doborât, apoi își revine puternic, dar nu poate să recupereze avantajul lui Sängeorge, astfel cu toate că are o serie de acțiuni frumoase și administrează adversarului câteva lovituri curate, partida se termină la egalitate.

Timișoreanul a produs o impresie foarte plăcută prin pregătirea sa tehnică, datorită căreia a fost net superior în repriza a treia, când Georgescu nu i-a mai putut rezista.

Babos nu a ajuns încă de talia lui Tofan, care a avut o sarcină foarte ușoară. Timișoreanul este învins prin knock-out tehnic, în repriza a doua.

Lungu intră cu capul în Georgescu care se alege cu arcada spartă, astfel că juriul îl descalifică pe Lungu.

Conform deciziilor, matchul Muntenia—Banat, se termină cu victoria oaspeților și cu rezultatul 9-7.

În luna Iunie s'au înregistrat la Oficiul Stării Civile din Timișoara 10 divorțuri.

Dintre cei divorțați 3 au fost români căsătorii cu 2 românce și 1 germană, 2 au fost maghiari căsătorii cu 2 germane, au fost germani căsătorii cu o româncă și o maghiară, iar trei au fost evrei, căsătorii cu 3 evreice.

După cum se vede, în genere, căsătoriile mixte se desfac ușor.

Stropirea și curățirea străzilor din limișoara

Primăria municipiului Timișoara, statând că nu-i proprietarii de bănuși și îndeplinesc îndatoririle prevăzute de regulamentul de curățenie, prin hotărârea No. 138741 din 15 Iulie dispune:

Totii proprietarii imobilelor, care aparțin trotuarului, sunt obligați a curăți și să stropască cu apă cel puțin de două ori pe săptămână, anume: dimineața până la ora 6, și seara de măturarea trotuarului și la ora 8 p. m.

Dacă, caldura va fi mare, stropirea va face și între orele indicate mai sus.

Cei cari nu vor executa aceste datorii vor fi considerați contravenienți și sancționați conform art. 41 și 42 din regulamentul de curățenie publică a municipiului.

Recolta grâului din Bărăga este excepțional de bună

BUCUREȘTI, 18. — Producția grâului din județul Bărăgan, se prezintă excepțional de bună, atât din punct de vedere calitativ cât și cantitativ.

Problema târgurilor din județul Arad

Numai 20 comune au drept să țină târguri

Problema târgurilor — bălcușilor — comunale din județul nostru, a mai format obiectul corespondențelor noastre. Acum problema fiind reluată de către comisiunea târgurilor ce funcționează pe lângă prefectura județului și soluționată așa cum dictează interesele locuitorilor, revenim și noi asupra ei.

În corespondențele trecute am arătat, prin cuvintele unor meseriași că numărul comunelor cu drept de târg este prea mare și că ar trebui redus. Punctul acesta de vedere, fiind identic cu cel al cercurilor economice, în ședința comisiei târgurilor, ținută sub prezența dlui col. M. Dobriceanu, prefectul județului, dezideratul acesta a și fost îndeplinit.

Într'adevăr, analizându-se în lumina necesităților populației și a comerțanților și meseriașilor cari-și desfac mărfurile în târgurile comunale, s'a ajuns la concluzia că 52 comune cu drept de târg, este exclusiv de mult față de numărul total al comunelor, care este de 228. În urma acestei constatări, după o cumpănire serioasă, dela 32 comune a fost revocat dreptul de târg, rămânând numai 20. Aceste comune sunt: Hălmăgiu, Gurahonț, Sebiș, Buteni, Ineu, Cermelu, Zerind, Socodor, Chișineu-Criș, Comlăuș, Curtici, Șiria, Pâncota, Târnova, Bărzava, Săvărsin, Petriș, Pecica, Nădlac și Arad.

Asupra datelor când se vor ține târguri în aceste comune, comisia a stabilit ca ele să nu fie apropiate unele altelor și nici să nu se țină în același timp în două comune așezate la o distanță prea mică una de cealaltă și de asemenea obligate, ca până la 1 Septembrie să-și instaleze cântarele necesare pentru animale vil. Obligația aceasta s'a făcut cu scopul de a se coordona mai ușor prețul carnilor și al prețului animalelor vil.

In acest scop, comunele cu drept de târg, vor trebui să raporteze săptămânal prefecturii județului și comisiei de industrie și comerț, prețul de vânzare a vitelor, socotit pe kgr.

Asupra hotărârilor de mai sus, o gură observare avem de făcut: Din dorurile comunelor cu drept de târg, fost omisă Dezna, situată în apropierea stațiunii climatice Moneasa. Oricum muna aceasta a avut din cele mai vechi timpuri drept de târg și a fost în posesia de 95%, locul de aprovizionare a celor veniți la Moneasa în vilegiatură.

Prin revocarea dreptului de târg Moneasa nu se va mai aproviziona dela Dezna, ci de pe piața, din Săvărsin, ceea ce va aduce după sine scumpețea alimentelor.

Am făcut această observație, în stațiunea climatică Moneasa, se va lua de o deosebită atenție din partea dlui col. M. Dobriceanu, prefectul județului, care vrea să transforme stațiunea în cea strălucirea ce a avut-o altă dată.

Notari și primari din județul Timiș-Torontal, pedepsiți pentru neglijență administrativă

Salutara intervenție a d-lui prelect colonel Gheorghe Praporgescu

Dl. colonel Gh. Praporgescu, prefectul județului a făcut ieri o inspecție în următoarele comune din județul nostru: Mănăsturel, Mailat, Sânpetru German și Felnac.

Deși s'a interesat în deosebi de felul cum se administrează banii publici.

Apoi, s'a interesat de mersul treburilor și de măsurile de asigurare a recoltei împotriva incendiilor.

Cu acest prilej a constatat că organele comunale chemate să controleze și să vegheze asupra

ra acestor lucrări, nu și-au împlinit îndatoririle, au neglijat dirijarea muncii publice, nu s'au îngrijit de mersul școlii și de instruirea copiilor în muncă.

În urma acestor constatări, dl. prefect a amendat pe notarul din Mailat cu 500 lei, pe cel din Sânpetru German cu 500 lei, iar pe primarul acestei comuni cu 300 lei, pe notarul din Felnac cu 500 lei și pe primarul cu 200 lei.